

Esimerkkejä vapautettavasta itsehoitolääkevalikoimasta

Kaupan liiton taustamateriaali 18.8.2025

Tarkastelussa oleva itsehoitolääkevalikoima

Vapautettava valikoima on rajattu [Fimean selvityksessä](#) ja STM:n [itsehoitolääketyöryhmän](#) työssä viranomaisen turvalliseksi katsomaan valikoimaan ja joihinkin yleisimmin käytettyihin itsehoitolääkkeisiin, joka muodostuu seuraavista ryhmistä:

- Ei neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 1) = esim. vitamiinit
- Neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 2) = suppea perusvalikoima
- Riskilääkkeiksi määritellyt itsehoitolääkkeet (valikoima 3) = esim. ibuprofeeni ja parasetamoli

Esimerkkivalikoimia koskevat kuvat on otettu julkisista lähteistä.

Ei neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 1)

Esimerkkejä kategorian lääkevalmisteista

Ei neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 1)

B1-vitamiinin ja B6- ja/tai B12-vitamiinin yhdistelmävalmisteet

Kalsiumin yhdistelmävalmisteet
D-vitamiinin ja/tai muiden
lääkeaineiden kanssa

Kalsium

Ei neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 1)

Ferroglysiinisulfaatti
(raudanpuutteeeseen)

Magnesiumhydroksidi
(magnesium)

Ei neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 1)

Laktuloosi (ummetukseen)

Makrogoli (ummetukseen)

Ispaghula (ummetukseen)

Ei neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 1)

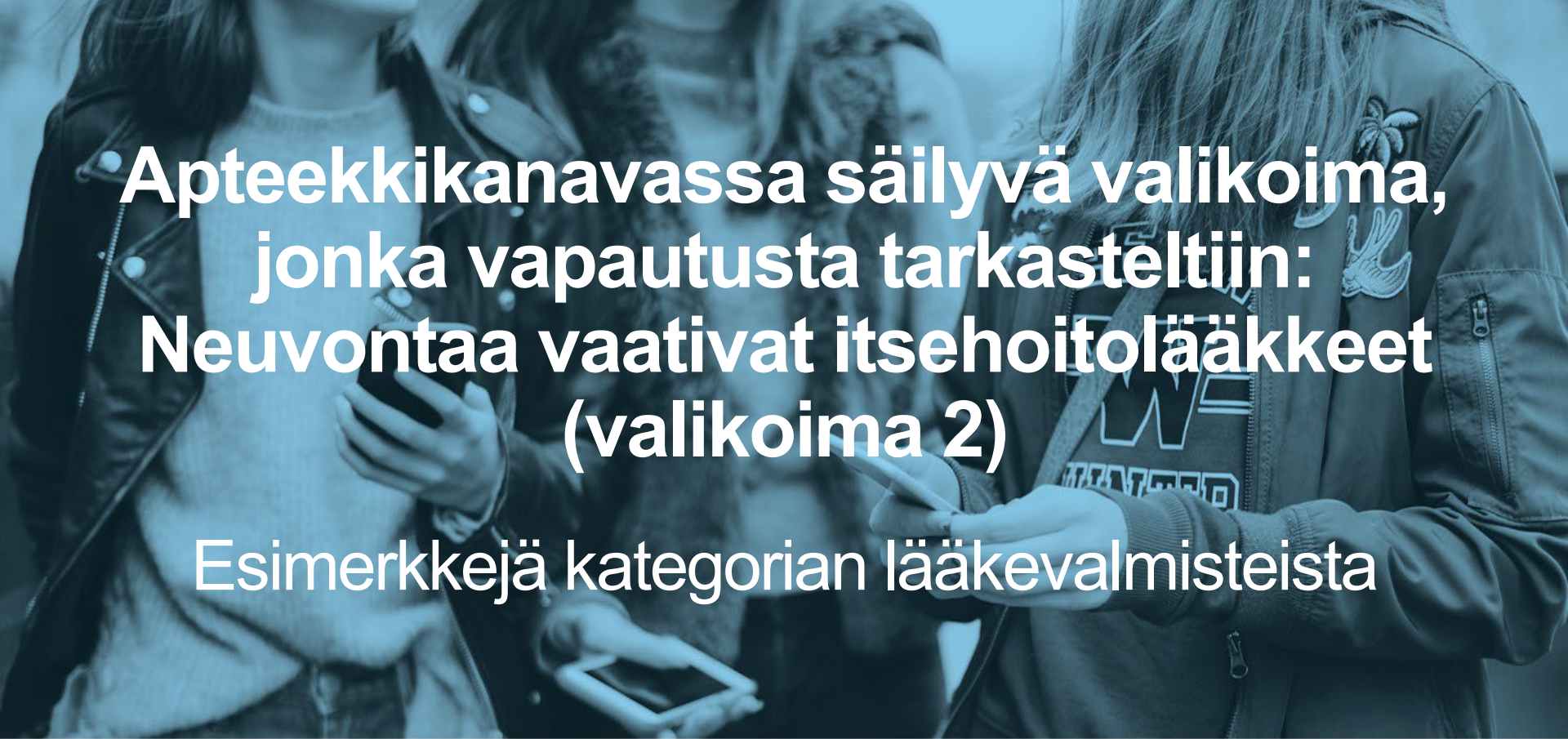
Keinokyyneleet

Dekspantenoli

Taustaa valikoimasta 1

Useita valikoimaan kuuluvia lääkevalmisteita vastaavia valmisteita on ravintolisinä tai lääkinnällisinä laitteina jo myynnissä apteekkien ulkopuolella (lähde: hallituksen esitysluonnos, s. 93, [VN 14214_2025_Luonnos hallituksen esitykseksi \(3\).pdf](#)).

Apteekkikanavassa säilyvä valikoima, jonka vapautusta tarkasteltiin: Neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 2)

Esimerkkejä kategorian lääkevalmisteista

Neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 2)

Diklooribentsyylialkoholi (Suun ja
nielun tulehduksiin liittyviin oireisiin)

Setiritsiini (allergiseen nuhaan)

Neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 2)

Hydrokortisoni (ihon tulehduksiin ja allergioihin)

Loperamidi (ripuliin)

Neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 2)

Diklofenaakki (lihaskipu ja nivelkipuun)

Ksylometatsoliini (nenäsumute nenän tukkoisuuteen)

Neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 2)

Ebastiini (allergisiin oireisiin)

Feksofenadiini (allergiseen nuhaan)

Neuvontaa vaativat itsehoitolääkkeet (valikoima 2)

Estrioli (estrogeenin puutteeseen
liittyvään kuivuuteen)

Natriumpikosulfaatti
(ummetukseen)

Taustaa valikoimasta 2

- Suomessa kauppojen yhteydessä toimivista lääkekaapeista (apteekin palvelupiste) myydään laajasti valikoiman 2 itsehoitolääkkeitä.
 - Lisätietoja lääkekaappivalikoimasta: [Itsehoitolääkeuudistuksella aitoa lisäarvoa kuluttajille | Kauppa](#)
- Kaupan liitto esittää, että uudistuksen jatkovalmistelussa vapautettavaa valikoimaa laajennetaan valikoimaan 2.

**Apteekkikanavassa säilyvä valikoima,
jonka vapautusta tarkasteltiin:
Riskilääkkeiksi määritellyt
itsehoitolääkkeet (valikoima 3)**
Esimerkkejä kategorian lääkevalmisteista

Riskilääkkeiksi määritellyt itsehoitolääkkeet (valikoima 3)

Ibuprofeeni (tulehduskipulääke)

Parasetamoli (kivun ja kuumeen hoitoon)

Taustaa valikoimasta 3

- Suomessa **kauppojen yhteydessä toimivista lääkekaapeista** (apteekin palvelupiste) myydään parasetamoli- ja ibuprofeenivalmisteita.
 - Lisätietoja lääkekaappivalikoimasta: [Itsehoitolääkeuudistuksella aitoa lisäarvoa kuluttajille | Kauppa](#)
- Ruotsissa apteekkien ulkopuoliseen myyntiin on vapautettu kipulääkkeet parasetamoli ja ibuprofeeni.
- Norjassa parasetamolin myynti on määritelty jopa pakolliseksi itsehoitolääkkeitä apteekkien ulkopuolella myyvissä paikoissa.
- Kaupan liitto esittää, että uudistuksen jatkovalmistelussa vapautettavaa valikoimaa laajennetaan valikoimaan 3.

KAUPAN LIITTO